

Finansudvalget og derimod tiltraade at følge Ministeren. Jeg tør ikke sige noget bestemt derom, men vil blot henstille, at der mulig er Grund til ikke at spare der, da det har stor Betydning at skaffe Læ for hele Landet.

Anders Nielsen (Hjørring Amts 2den Valgkreds): Jeg er i og for sig ret vel tilfreds med Ministerens Svar paa Spørgsmaalet om, hvad Hensyn der kan tages til Landbrugsorganisationerne lige overfor Landhusholdningsselskabet. Naar Ministeren siger, at han har Betænkelighed ved at bryde med det bestaaende System, saa forstaar jeg, at man ikke kan gaa over til de samvirkende danske Landboforeninger, saa længe der ikke er Enighed. Det kommer saa an paa, i hvilken Udstrækning dette Ord Enighed skal tages. Nu har Landhusholdningsselskabet udtalt — som vor Ordfører fremhæver — med saa kraftig Tydelighed, at det ikke ønsker noget Samarbejde, men at det ønsker at beholde sin hidtidige Stilling. Ud fra det Synspunkt er der Grund til at røre ved, hvad det er for en Stilling, dette Selskab har. Denne Stilling er jo saaledes, at naar vi skue tilbage til 1768 eller 1770, hvor dette Selskab stiftedes, viser det sig, at det ogsaa repræsenterer de andre Erhverv. Dette ses af dets Grundbestemmelser, og det maa sikkert skønnes ikke at være tidsvarende, efter at de andre Erhverv paa alle Leder og Kanter have organiseret sig, hver for sig. Det kgl. danske Landhusholdningsselskab er jo ganske vist en Landboforening, og det er vor ældste Landboforening, men det er ikke altid, at Alderen indeholder et ubestridelig Præcedens for, at en Forening skal beholde en bestemt Indflydelse. Foreningens store Alder har bevirket, at den ligger inde med et Arkiv, som det kan være til overordentlig Nytte for Landbrugsministeriet at ty til ved mange Lejligheder. Men den Alder kan ogsaa give sig uheldige Udslag. I indeværende eller maaske var det foregaaende Aar er der rejst Kritik mod Selskabet i Anledning af en Betænkning, som det har udgivet angaaende Arbejdsforholdene i Landbruget. Denne Betænkning mindes jeg indeholder 3 meget saarbare Punkter. For at raade Bod paa Arbejds-mangelen paa Landet anbefaler denne Udvalgsbetænkning for det første, at Skolegangen for de store Børn indskrænkes om Sommeren. Det er i Nutiden en saa uheldig Udtalelse, at Selskabet dermed vil have afskaaret sig fra Sympati fra store Dele

af vor Landbefolkning. Der foreslaas for det andet i Betænkningen at indføre en Brændevinsskat. Jeg ved ikke, om denne Brændevinsskat skal finde Anvendelse til det 3die Punkt, som er, at de større Landmænd skulle have fri Rejse til Amerika for at studere Maskinernes Brug. Ærede Medlemmer ville se, at det er tre meget uheldige Punkter, og det har ogsaa ført til, at man fra Husmandsforeningerne, og selvfølgelig ikke med Urette, kritiserer et Selskab, som kan lyse slige Sætninger i Kuld og Køn. Men hvorledes man nu end ser paa det, mener jeg, det vilde være saare uheldigt, om man skulde forlange en alt for stor Enighed indenfor de samvirkende danske Landboforeninger, inden man kan sidestille dem med Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Den højtærede Minister udtalte, at de Opgaver, der forelaa for Forsøgslaboratoriet, den Gang Fjord tog fat, var ligetil. Ja, man maa jo se enhver Ting med Samtidens Øjne, og de Opgaver, som Fjord løste i sin første Virksomhedsperiode, var overordentlig store og nyttige, og de blev fra Landbrugets Side dengang betragtede som overmaade afgørende og vigtige for at faa et godt Udbytte af Landbruget. Jeg tror ikke, det i Nutiden er sværere end den Gang for en lige saa genial Aand at løse tilsvarende nyttige Opgaver. Jeg antager, at Forholdene omtrent ere lige besværlige til enhver Tid. Jeg tror ikke, at jeg direkte i mine Ord — selv om det muligt kan læses mellem Linierne — har tillagt Dr. Hindhede lignende Evner som Fjord udfra en Bedømmelse af den korte Tid, hvori han har virket med sit Forsøg. Men det er muligt, at den højtærede Minister udfra denne Betragtningssmaaede med Hensyn til mine Udtalelser for kan have været berettiget til at mene, at der var nogen Ensighed hos mig i den Henseende. Men jeg har i alt Fald i ingen Henseende gaaet i Brechen for Dr. Hindhede i nogen særlig Grad. Heller ikke i Retning af, at han nu skulde knyttes til Laboratoriets fremtidige Arbejde. Jeg er fuldkommen tilfreds med Ministerens Udtalelse om, at han ogsaa gerne saa Hindhedes Evner tagne i Brug paa et andet nærliggende Felt. Skulde man med Ministerens og andres Medvirkning kunne enes herom, vilde jeg paa dette Omraade være fuldstændig tilfreds.

Maa jeg fremkomme med en lille Bemærkning vedrørende Ukruddsspørgsmaalet. Det vilde slet ikke være noget uheldigt, om man gav vordende danske Landbrugere